

Pri „Ahčanovem mlinu“ odcepi se proti zahodu — Žirošca dolina. Po njej pretaka se Češnjica.

Tisti del Črnega Grabna, kateri se razteza od cestnega kamna 29³/₅ km do istega 34¹/₅ km od zahoda proti vzhodu, zove se, ker leži v šolski občini Blagoviškej, — „Blagoviška dolina“, ali v ljudstvu „Bvagójska“, — „Bogójska dolina“.

V tej dolini leže vasi: Zgornje Lóke, Podsmrečje, Blagovica in Petelinek.

Po dolini pretáka se šumeča Radomlja, katerej Zlatenšica nasproti Piskarja največ vode donáša.

Obrnimo se sedaj proti senčnej stráni!

Tù gléda kaj prijazno nad farno vasjó Blagovica podružnica farne cérkve — cerkev sv. Neže, v ljudstvu „Golčajska cerkev“.

Ta cerkev stóji na 674 m visokem hribu, kateri se zove Golčaj (a ne „Golčar“, kakor je čitati na generalštabnem zemljevidu „Ljubljana — okolica“) ali gora sv. Neže.

Po grebenu tega Morávškega pogorja vódi steza skozi bukovino na goro sv. Valentina ali Limbarško goro (778 m). Ta pa stóji užé v Morávškej šolski občini.

Gozdi, pravi velikanski gozdi, kateri se od Golčaja na desnej in levej stráni teh gričev raztezajo, zovejo se „Planjáva“ — v ljudstvu „Planáva“.

Posamezni gozdi imajo zopet svoja imena, kakor: Lipovca, Jelovca, Karlovca, za Kalom i. t. d.

Razne steze in kolovozna pota jo križajo. Lepšega sprehoda, nego je tù lepega poletnega jutra, ga ni! Prijetno je vonjati „hribovski“ zrak Planjave, a še lepše, veseliti se tù góri svéte gozdne tišine, katero moti le piskanje jereba. glasni ku — ku in petje neštevilnih gozdnih pevcev! Tudi flora, osobito apneniška, je tù gori mnogobrojno zastopana!

Planjáva, bogáta na lesu, bila je do 1832. l. vlast Belneške graščine na Morávškej dolini.

Pozneje, l. 1872. pa se je razprodala. Največji del je sedaj imovina posestnikov Frana Cerarja — „Piskarja“ in Janeza Petriča — „Krištofca“.

Valvazor pripoveduje, da je bilo pred kakimi sto leti v Planjavi še polno volkov, medvedov, divjih prašičev in jelenov.

Sosed Golčaju proti vzhodu je Voblek (685 m).

Na senčnem pobočji je sélo Uranke. Voblek pomeni tù „pooblan hrib“ (rasierte Höhe).

Kakih 10 minut od Golčaja, mej tem in Voblekom je „Španjdov“ (670 m). Beseda ta navstala je brž ko ne iz „Županji dol“; na desnej „Španjdova“ je namreč dolina, katerej pravijo „Županja dolina“ ali „Županji dol“.*)

Tudi se njive na desnem pobočji zovejo „Županje njive“.

Istina je, da je jedna teh njiv, precej obširna je, vlast sedanjega župana!

V Blagoviškej dolini, za poslopjem posestnika Piskarja razteza se velik travnik s petimi njivami, kateremu v obče „Piskarjev travnik“ pravijo. V zgodovinskem opisu ga bodemo še omenili!

(Dalje prih.)

Književnost.

— „**Kočevsko okrajno glavarstvo**“. Zemljepisno-zgodovinski opis. S sodelovanjem nekaterih učiteljev Kočevskega okraja spisala Št. Tomšič in Fr. Ivanc, učitelja. Založila in izdala okrajna učiteljska knjižnica v Kočevji. V Ljubljani. Natisnila „Národna Tiskarna“. 1887. — Knjižica obsega 108 str. v 8. in je prav marljivo in pregledno sestavljena, kar kaže, da sta se

*) Schumi „Archiv“, 1882/3, Bd. I. pag. 250.

vrla gg. pisatelja pri tem delu mnogo trudila. Namenjena je v prvej vrsti učiteljem in učencem, v drugej pa vsakemu, ki se zanima za zemljepisne razmere in zgodovino Kočevskega okrajnega glavarstva. Priporočamo jo tedaj slovenskemu učiteljstvu in sploh vsem rodoljubom. Dobiva se po 55 kr. (po pošti 60 kr.) pri gosp. Fr. Ivanču v Velikih Laščah, pri g. učitelju A. Lapajne-tu v Ribnici in v „Národní Tiskarni“ v Ljubljani.

— **„Vrtnar“** imenuje se nov slovenski ilustrovan strokovni list, ki ga izdaja kmetijska družba v Ljubljani kot brezplačno prilogo k gospodarskemu listu „Kmetovalcu“. „Vrtnar“ je namenjen v prvej vrsti za pospeševanje „šolskega vrtnarstva“. Prav toplo priporočamo gg. učiteljem, ki se bavijo z vrtnarstvom, da si naročé „Kmetovalca“, kateremu je pridejan „Vrtnar“. Prva številka „Vrtnarja“ ima sledečo vsebino: Kaj hočemo? Kmetu pomoči! (Izvrsten članek od g. nadučitelja Žirovnika.) Vzgoja divjakov in semena (s petimi podobami). Deset pravil, kako drevje rezati. Raznotere vrtnarske reči. — „Kmetovalec“ s prilogo „Vrtnar“ stane za gg. učitelje in šolske knjižnice 1 gld. na leto in izhaja dvakrat na mesec.

— **„Popotnik“**, list za šolo in dom, je letos začel svoje IX. leto. Prva številka ima to-le vsebino: Vabilo na naročbo. — Novo leto. — Kako naj slovenska mladina obhaja 40letni spomin vladarstva Njih Veličanstva Franca Jožefa I. — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. — Železo. — Kajizevna poročila. — Dopisi. — Razne stvari. „Popotnik“ izhaja v Mariboru dvakrat na mesec ter stane za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr.

— **„Slovanski Svet“** (nov list) izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dné meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravništvu „Národne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina je: za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrť leta 75 kr. Za ljubljanske naročnike in dijake veljá vse leto 2 gld. 80 kr., za pol leta 1 gld. 40 kr., za četrť leta 70 kr. „Slovanski Svet“ želí vzbujevati in utrjevati naše naobraženstvo, torej zlasti tudi učiteljstvo, kateremu ga priporočamo.

— **„Stritar-jevlñ zbranih spisov“** izšli so 28., 29., 30. in 31. snopič.

D o p i s i.

Od Adrije. K najblažim čustvom, katera je vzprejelo človeško srce iz stvarnikove roke, prištevamo hvaležnost. Kako visoko čísla človeško to čustvo, kaže nam najbolje epitet, koji je nadelo nasprotnemu čustvu: črni nehvaležnosti. Zgodovina vseh časov in národov nam vé povedati, da se je hvaležnost od nekđaj smatrala najlepšim čednostim. Kot tako jo je slavil užé Cicero, rekóć: »Če tudi želim imeti vse čednosti, vender ni ničesar, kar bi mi bilo ljubše nego biti in kazati se hvaležnega«. — Prirodnost hvaležnosti nam spríčuje tudi živalstvo. Komu ni znana pripovestica o hvaležnem levu? Kdo ni še opazoval svojega zvestega psička, kako se izkuša kazati hvaležnega z dobrikanjem, cviljenjem itd.? Kako surov mora biti človek, ki se da od živali osramotiti zarad svoje nehvaležnosti! Vzvišena in plemenita je torej naloga vzgojevanja. Da vzgojevalec vzbuja in razvíja v mladem srci hvaležnost, povzdiguje človeka nad neumno žival. Sicer pravi pregovor, da je nehvaležnost plačilo tega sveta, — in če kdo, občutimo mi učitelji nevšečnost tega pregovora, vender menim, da imamo tudi mi hvaležni biti in to v prvi vrsti svojim umrlim tovarišem, ki so nam v svojem življenji pomagali izvrševati težavno nalogo vzgojevanja, in za to se nam ponuja najlepša prilóžnost prav sedaj ob prestopu v novo leto. Naše skromne moči nam ne dopuščajo zadoščevati tej dolžnosti s postavljanjem bogatega spomenika, a nekaj moremo vender storiti: spomniti se moremo vkupno svojih preminolih tovarišev ob sklepu leta, v kojem jih je Bog poklical v boljšo prihodnost ter vkupno za beležiti njihova imena poznim potomcem v hvaležni spomin.

Umrlo je lani na Kranjskem 5 učiteljev in 3 učiteljice, in sicer: Matija Japelj, učitelj v Senožečah, Kristij Lavrič, učitelj na Trebelnem, Jarnej Pirnat, nadučitelj v Prečini, Ferd. Šarec, učitelj v Topli Rebri, Franc Vencajz, učitelj v Postojini; Marija Ják-hel, učiteljica v Idriji, Lojiza Koblar, učiteljica v nunskem samostanu v Škofji Loki in M. Filomena Kraševce, učiteljica v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

Na Štajarskem nam je pobrala smrt tudi 5 učiteljev in 2 učiteljici; ti so: Blaž Veranič, nadučitelj na Zgornji Polskavi, Josip Kokolj, učitelj v Št. Marjeti pri Rimskih toplicah, Josip Rojko, učitelj v Ulimji, Franc Maurus, podučitelj pri sv. Janži na Dr. Polji, Fr. Koceli, podučitelj na Zidanem Mostu; Flerijana Brus, podučiteljica v Zrečah in Fani Zakrajšek, podučiteljica v Šostanji.